

POSTANOWIENIE

Dnia 18 czerwca 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

Prezes SN Dariusz Zawistowski

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym

w Izbie Cywilnej w dniu 18 czerwca 2020 r.

skargi P. Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w W.

o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego wyroku

Sądu Okręgowego w S. z dnia 1 grudnia 2017 r., sygn. akt VIII Ga (...) wydanego w sprawie z powództwa P. Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w W.

przeciwko (...) Towarzystwu Ubezpieczeń (...) Spółce Akcyjnej w S.

o zapłatę,

1. odrzuca skargę

2. zasądza od skarżącego P. sp. z o.o. w W. na rzecz (...) Towarzystwa Ubezpieczeń (...) S.A. w S. kwotę 2700 zł (dwa tysiące siedemset) tytułem zwrotu kosztów postępowania skargowego.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 1 grudnia 2017 r. Sąd Okręgowy w S. zmienił wyrok Sądu Rejonowego w S. z dnia 24 lipca 2017 r., w ten sposób, że powództwo oddalił i zasądził od powódki na rzecz pozwanej koszty procesu.

Od tego wyroku powódka wniosła skargę o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia, zarzucając naruszenie przepisu prawa materialnego, tj. art. 361 § 1 i 2 w zw. z art. 363 § 1 oraz art. 822 § 1 w zw. z art. 363 § 1 k.c.

Wskazała również, że wzruszenie zaskarżonego wyroku w drodze innych środków prawnych nie było i nie jest możliwe, gdyż w sprawie nie przysługiwała skarga kasacyjna ani nie wystąpiły podstawy wznowienia postępowania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia - pomijając inne ograniczenia - jest dopuszczalna tylko wtedy, gdy zmiana lub uchylenie zaskarżonego orzeczenia w drodze przysługujących stronie środków prawnych nie było i nie jest możliwe. Wymaganie to wynika z przyjętego przez prawodawcę założenia, że odpowiedzialność majątkowa Skarbu Państwa przewidziana w art. 77 Konstytucji i art. 417¹ § 2 k.c. może wchodzić w grę tylko wtedy, gdy strona poszkodowana uczyniła wszystko co możliwe, aby nie dopuścić do powstania szkody. Obowiązkiem strony jest zatem wykorzystanie wszystkich istniejących w systemie środków prawnych i dopiero ich bezskuteczność lub brak może - w wypadku wystąpienia szkody - uzasadniać odpowiedzialność państwa. W tym kontekście wymaga uwzględnienia, że w dniu 3 kwietnia 2018 r., a więc przed wniesieniem skargi, do polskiego systemu prawnego wprowadzono kolejny nadzwyczajny środek zaskarżenia, tj. skargę nadzwyczajną, której celem jest eliminacja prawomocnych orzeczeń naruszających zasady lub wolności i prawa człowieka i obywatela określone w Konstytucji albo w sposób rażąco naruszających prawo przez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie (art. 89 i nast. ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o Sądzie Najwyższym, Dz.U. z 2018 r., poz. 5 ze zm. - dalej „ustawa o SN”). Zważywszy, że uwzględnienie skargi nadzwyczajnej - zgodnie z art. 398¹⁵ i 398¹⁶ k.p.c. w związku z art. 95 ustawy o SN - prowadzi do uchylenia zaskarżonego orzeczenia i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania albo do uchylenia zaskarżonego orzeczenia i orzeczenia na nowo co do istoty sprawy, a więc do eliminacji przyczyny „szkody judykacyjnej”, należy przyjąć, iż spełniając wymagania określone art. 424⁵ § 1 pkt 5 k.p.c., wnoszący skargę o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia musi wykazać, że wzruszenie zaskarżonego wyroku nie jest możliwe także w wyniku wniesienia skargi nadzwyczajnej.

Mając ponadto na względzie, że przyczyny uwzględnienia skargi nadzwyczajnej są zbieżne przyczynami uwzględnienia skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia (art. 89 § 1 pkt 1 i 2 ustawy o SN), a także biorąc pod uwagę unormowanie zawarte w art. 89 § 4 ustawy o SN, uzasadniony jest pogląd, iż poczynawszy od dnia 4 kwietnia 2018 r. strona wnosząca skargę o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia, wypełniając obowiązek przewidziany w art. 424⁵ § 1 pkt 5 k.p.c., musi wykazać, że złożyła do uprawnionego organu (art. 89 § 2 ustawy o SN) wniosek o wniesienie skargi nadzwyczajnej i nie został on uwzględniony. Niewykazanie tej okoliczności powoduje odrzucenie skargi na podstawie art. 424⁸ § 1 k.p.c.

Z tych przyczyn orzeczono, jak na wstępie. O kosztach postępowania Sąd Najwyższy orzekł na podstawie art. 108 § 1 w zw. z art. 391 § 1, art. 398²⁰ i art. 424¹² k.p.c.

jw